

Tweede Kamer
Vaste commissie Justitie en Veiligheid
Postbus 20018
2500 DA DEN HAAG

Referentie: 10/01083

Contactpersoon: de heer drs. E. Radius

Betreft: 31 753 Rechtsbijstand nr. 23. Bezwaren tegen algemene maatregel van bestuur houdende aanpassing van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand en het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000, alsmede een nota van toelichting daarbij.

Utrecht, 15 december 2010

Aan de leden van de vaste commissie Veiligheid en Justitie,

De staatssecretaris heeft u onlangs een algemene maatregel van bestuur voorgesteld die verband houdt met de structurele taakstelling op de gesubsidieerde rechtsbijstand, waarover uw kamer laatstelijk is geïnformeerd bij brief van 7 juli jongstleden, van de toenmalige minister van justitie (kamerstukken II 2009/10, 31 753, nr. 22)

Namens de sociaal raadslieden (LOSR/MOgroep) hebben wij ernstige bezwaren tegen twee onderdelen van deze maatregelen en verzoeken u dringend op basis van de door ons genoemde bezwaren, bezwaar aan te tekenen tegen de algemene maatregel van bestuur.

Kortweg komen onze bezwaren neer op twee punten:

1. Kosten verplichte toevoeging door gemeente bij onderhoudsbijdrage/alimentatie

Door de amvb worden burgers met een bijstandsuitkering gedwongen de kosten voor rechtsbijstand te betalen voor een verplichte toevoeging (advocaat) op last van de gemeente bij het eisen via de rechter van een kinderonderhoudsbijdrage en of partneralimentatie. De bijzondere bijstand voor de toevoeging van een advocaat wordt in de amvb verboden terwijl een toegekende onderhoudsbijdrage volledig met de bijstandsuitkering wordt verrekend en alleen voor de gemeente een besparing oplevert.

Toelichting.

Indien een alleenstaande ouder bijstand ontvangt moet deze ouder in opdracht van de gemeente van de ex-partner een kinderonderhoudsbijdrage eisen. Deze bijdrage en die van een eventuele partneralimentatie wordt dan verrekend met de bijstandsuitkering. De alleenstaande ouder ontvangt

daarmee geen hoger inkomen. De ouder mag volgens deze amvb geen beroep meer doen op de bijzondere bijstand in de kosten van een toevoeging.

Conclusie als de gemeente eisen stelt om een besparing in de bijstandskosten te krijgen moet de alleenstaande bijstandouder daar € 125,- of € 75,- voor betalen zonder dat zij van de onderhoudsbijdrage zelf financieel beter wordt. Wij pleiten ervoor het recht van bijzondere bijstand in de kosten van de toevoeging voor een onderhoudsbijdrage/alimentatie die met een uitkering verrekend wordt wel blijft bestaan.

2. Eigen bijdrage rechtsbijstand en beslag op inkomen

Mensen met schulden hebben ook recht op een advocaat. Op dit moment is dit via twee wegen gewaarborgd.

- a. Wanneer de WSNP van toepassing is en men heeft een advocaat nodig, dan is men ongeacht de hoogte van het inkomen de laagste eigen bijdrage verschuldigd.
- b. Wanneer beslag op inkomen is gelegd en men dus feitelijk over een inkomen onder bijstandsniveau beschikt, is een eigen bijdrage verschuldigd gebaseerd op het inkomen als of er geen beslag op ligt. Deze bijdrage kan dus feitelijk niet betaald worden. De Centrale Raad van Beroep heeft echter bepaald dat als men een hoog inkomen heeft, maar vanwege een beslag op het inkomen feitelijk minder ontvangt, de gemeente bij de vaststelling van de draagkracht voor bijzondere bijstand uit moet gaan van dit lagere inkomen (CRvB 28 maart 2006, LJN:AV8374).

Om er voor te zorgen dat burgers bij wie beslag op inkomen is gelegd, niet verstoken raken van rechtsbijstand is het van belang het zodanig te regelen dat een vergelijkbare uitzondering die nu voor de WSNP geldt ook voor beslag op inkomen gaat gelden, dan wel vast te stellen dat in deze situatie nog steeds bijzondere bijstand moet worden verstrekt.

3. Filterfunctie van sociaal raadslieden bij voorkoming van rechtsgang is niet opgenomen in maatregel van bestuur.

Sociaal raadslieden zijn actief in zo'n 150 gemeenten, met een bereik van 9 miljoen inwoners. Sociaal raadslieden zijn HBO of universitair geschoolde juristen en gericht op praktische hulp en stimuleren van zelfredzaamheid van cliënten. Zij hebben zo'n 500.000 cliëntcontacten per jaar. In tegenstelling tot het Juridisch Loket verlenen de sociaal raadslieden niet alleen informatie en advies, maar ook gratis ondersteuning namens de cliënt. Zij bedienen een groep cliënten die gezien hun beperkingen niet voldoende geholpen kunnen worden door het Juridisch Loket. Het juridisch loket verwijst meer cliënten door naar de sociaal raadslieden dan andersom. Mede omdat sociaal raadslieden actief de cliënt kunnen helpen en ondersteunen: bijvoorbeeld door het indienen van bezwaarschriften en onderhandelen met schuldeisers. Sociaal raadslieden zorgen ervoor dat veel cliënten vroegtijdig worden geholpen en dat een rechtsgang hierdoor wordt voorkomen. Het verbaast ons daarom ten zeerste dat de minister in de maatregel van bestuur de sociaal raadslieden niet heeft aangemerkt als een filterfunctie voor de rechtsgang, zoals hij dit wel bij het Juridisch Loket heeft gedaan. De voorliggende maatregel levert in deze gevallen geen besparing maar dubbel werk op voor beide instanties.

De LOSR/MOgroep heeft in het bestuurlijke voortraject van deze maatregel er meerdere malen op gewezen. De sociaal raadslieden kunnen evenzeer via de genoemde werkwijze voor het juridisch Loket de toeleiding naar de advocatuur regelen. Hierover zijn landelijke afspraken te maken met de LOSR/MOgroep.

Tot slot: wij verzoeken de Tweede Kamerleden bezwaren tegen deze Algemene maatregel van bestuur met spoed indienen en dat te melden vóór de afloop van de daarvoor geldende termijn (4 weken na publicatie in het Staatsblad van 18 november j.l.)

Namens de LOSR/MOgroep,

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Saskia' followed by a stylized 'L' and a period.

Saskia Noorman - den Uyl

Voorzitter Landelijke organisatie sociaal raadslieden.